

UNDERSTANDING THE HEALTH AND WELL-BEING BENEFITS OF THE BRECON BEACONS NATIONAL PARK FOR A COMMUNITY ON ITS PERIPHERY

Sara MacBride-Stewart
Joshua Headington
November 2019

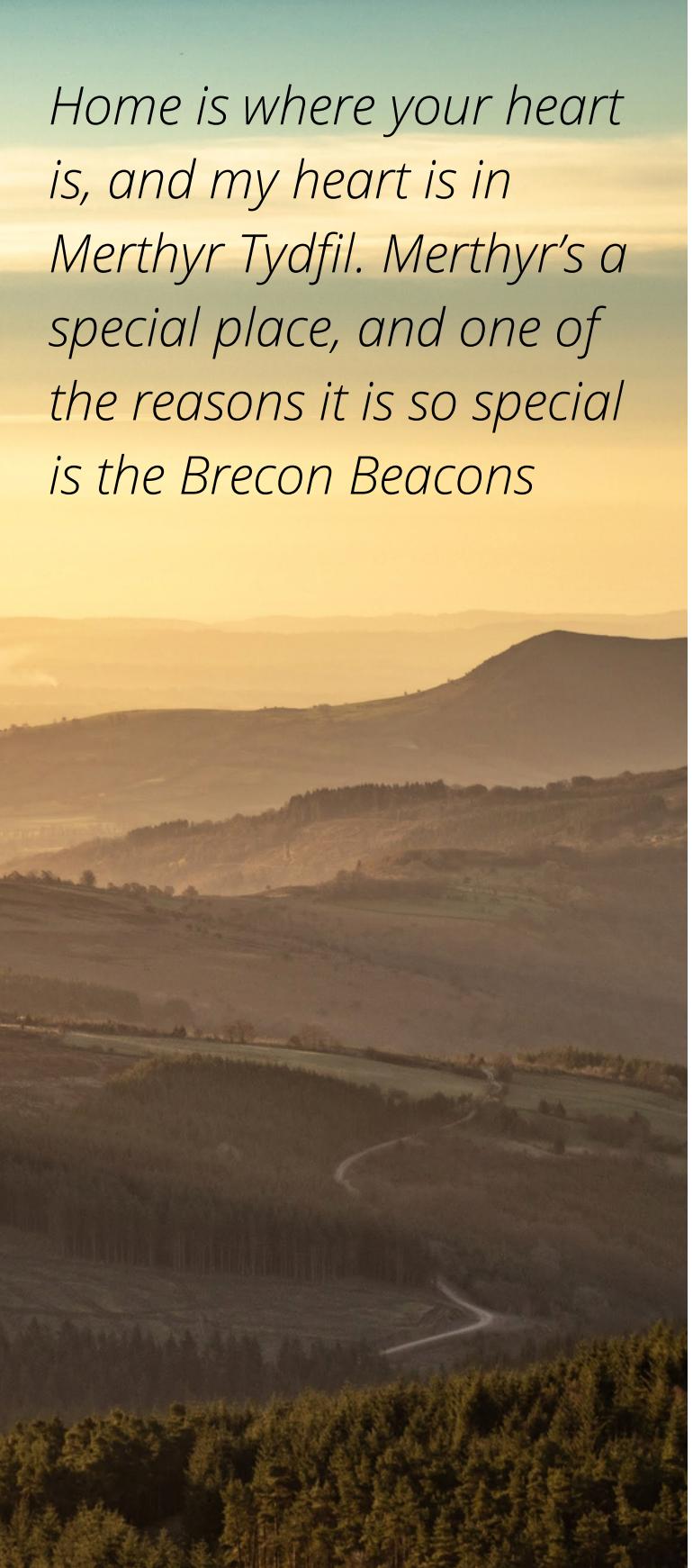
Sustainable Places
Research Institute

Sefydliad Ymchwil
Mannau Cynaliadwy

This report was funded by a PhD Internship grant from the Sustainable Places Research Institute, Cardiff University

EXECUTIVE SUMMARY

Home is where your heart is, and my heart is in Merthyr Tydfil. Merthyr's a special place, and one of the reasons it is so special is the Brecon Beacons

Access to the outdoors has always been viewed as an important and unique part of the identity of south Wales valleys communities.

This report of research with a community of residents in Merthyr, reflects on how people use and appreciate the Park for wellbeing, and their experiences of exclusion from it.

Brecon Beacons National Park: Communities at the Boundaries

A distinguishing feature of the Brecon Beacons National Park (BBNP) is the proximity of urban communities, towns and villages at the periphery of the Park. These communities are economically marginalised, through rurality, high levels of poverty, inequality and social exclusion. When visitor numbers are recorded in BBNP, a relatively low use by some communities at its periphery has been recorded; with Park visitors from affluent, middle class backgrounds overrepresented (51% of visitors compared to 23% in the population, Brecon Beacons National Park Authority (BBNPA), 2016). This has historically been attributed to a lack of transport and knowledge about the Park.

The report showed that many people in the valleys communities at the periphery of BBNP do use and benefit from the Park.

A better understanding of the assumptions governing the relationship between Brecon Beacons National Park Authority and communities at its boundaries, and of the wider economic and social conditions that shape access and use of the Park, will help inform future management.

Research on Nature and Place Connectedness:

Research has shown that there are wellbeing benefits from being close to, and being able to use, greenspace. These benefits are argued to be greatest for communities that have access to biodiverse and well-managed and protected greenspaces, like those of a National Park. Wellbeing is gained from nature connectedness, a shared relationship with nature, and having a 'sense of place'. Yet the differing resources and capacities of communities can affect peoples' ability to access, use and benefit from nature (MacBride-Stewart, 2019).

Residents report being actively engaged in the landscape in the National Park, moved by the affective force of the scenery and the place. The results of this research suggest that disengagement by the Merthyr community in the National Park is not universal. However, individual and community level barriers do exist.

Findings: A Nuanced Understanding of Wellbeing

The main findings from the research are described below.

1. A Special Place: Iconic and intergenerational value

The National Park is described as a special place for local residents.

For those who use it, the Park has **symbolic, historical and cultural value**. It is through **generations of use and living nearby, that the Park has come to be iconic and of considerable importance**. The Park connects experiences, relationships, personal and family histories and memories. Thus, it contributes to a sense of what it means to come from Merthyr and to live there.

The Park also has physical and psychological presence, and in many ways Merthyr and BBNP are seen to be inseparable. However, its specialness can be 'taken for granted'.

2. A Dynamic and Multifunctional Place

The Park was described as a dynamic, multifunctional place that was used in different ways by communities, for diverse activities from walking, to art, to wild camping. The places visited and activities described differ from those identified as being associated with local groups in the visitor survey.

Social relationships, family connections and intergenerational knowledge (including sharing rides and knowledge of places to visit) contribute to use and knowledge about the Park by the local community.

The community wanted to be a promotor of the Park and its codes of conduct, making use of this experiential knowledge.

3. As inaccessible place, and a 'green' inequality

Despite its value and use, the Park was also identified as an inaccessible place for some people. Transport poverty, a lack of knowledge or physical capacity were things that make the Park inaccessible. The proximity of Merthyr to the BBNP reflects a 'green inequality'. It was proposed that while the Park can provide health benefits through its scenic views, breathing 'pure' air and opportunities to be active-in-nature, these benefits do not counter the wider impact of gaps in other health and social services, or of the economic challenges faced by the communities of Merthyr.

A nuanced understanding of wellbeing helps us understand the barriers and opportunities for individuals and the community.

Conclusion: A Better Understanding of Barriers and Opportunities for Wellbeing

Overall, this report identifies the positive environment that the Park provides to individuals' health. It also identifies some of the individual and community level barriers that limit access and use.

The positive benefits of the Park **co-exist with other socio-cultural and economic challenges** i.e. significant wellbeing values associated with the panorama of the BBNP may coexist with entrenched poverty and or lack of physical access. This leads to nuanced and diverse accounts about the benefits of the Park for the local community. For Merthyr, a **green or environmental inequality** should be considered alongside traditional social and economic inequalities.

DEALL BUDDION IECHYD A LLES PARC CENEDLAETHOL BANNAU BRYCHEINIOW I GYMUNED GYFAGOS

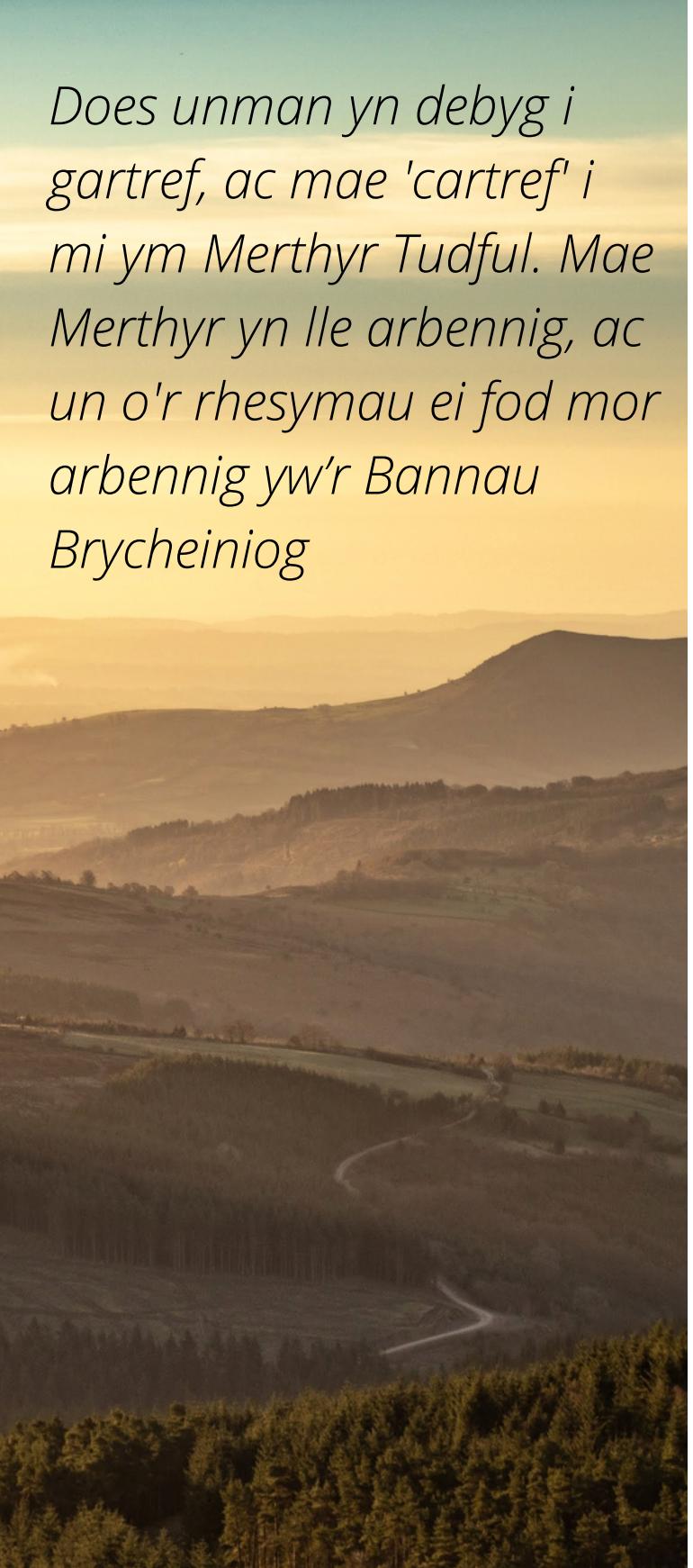
Sara MacBride-Stewart
Joshua Headington
Tachwedd 2019

Sustainable Places
Research Institute
Sefydliad Ymchwil
Mannau Cynaliadwy

Ariannwyd yr adroddiad hwn gan grant Internaeth PhD gan y Sefydliad Ymchwil Mannau Cynaliadwy, Prifysgol Caerdydd

CRYNODEB GWEITHREDOL

Does unman yn debyg i gartref, ac mae 'cartref' i mi ym Merthyr Tudful. Mae Merthyr yn lle arbennig, ac un o'r rhesymau ei fod mor arbennig yw'r Bannau Brycheiniog

Mae mynediad at yr awyr agored wastad wedi cael ei ystyried yn bwysig, ac yn rhan unigryw o hunaniaeth cymunedau cymoedd de Cymru.

Mae'r adroddiad hwn o ymchwil gyda chymuned o breswylwyr ym Merthyr yn adlewyrchu ar sut mae pobl yn gwerthfawrogi'r Parc at ddibenion lles, a'u profiadau o gael eu gwahardd ohono.

Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog: Cymunedau ar y Ffiniau

Nodwedd unigryw o Barc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog (PCBB) yw agosrwydd cymunedau trefol, trefi a phentrefi ar gyrion y Parc. Mae'r cymunedau hyn yn ymylol yn economaidd gan eu bod yn wledig iawn, lefelau uchel o dodi, anghydraddoldeb ac allgáu cymdeithasol. Yn ôl cofnodion nifer yr ymwelwyr i PCBB, nifer gymharol isel o gymunedau ar gyrion y Parc sy'n ei ddefnyddio; gydag ymwelwyr i'r Parc yn dod o gefndiroedd cefnog a dosbarth canol yn cael eu gorgynrychioli (51% o ymwelwyr o'i gymharu â 23% o'r boblogaeth, Awdurdod Park Cenedlaethol Bannau Brycheiniog APCBB 2016). Yn hanesyddol, credir bod hyn oherwydd diffyg trafnidiaeth i'r Parc, a gwybodaeth amdano.

Dangosodd yr adroddiad fod llawer o bobl yng nghymunedau'r cymoedd ar gyrrion PCBB yn defnyddio ac yn elwa o'r Parc.

Bydd dealltwriaeth well o dybiaethau sy'n cyfrannu at y berthynas rhwng APCBB a'r cymunedau cyfagos, ac am yr amodau economaidd a chymdeithasol ehangach sy'n llywio mynediad i'r Parc a'r defnydd ohono, yn ddefnyddiol o ran rheoli yn y dyfodol.

Ymchwil ar Natur a Chysylltiad Lleoedd:

Dengys ymchwil bod manteision lles o fod yn agos at, a gallu defnyddio, mannau gwyrdd. Credir bod y manteision hyn yn fwy i gymunedau sydd â mynediad at fannau gwyrdd bioamrywiol sy'n cael eu rheoli'n dda, megis mannau gwyrdd mewn Parc Cenedlaethol. Adeiladir lles drwy gysylltiad â natur, perthynas a rennir gyda natur, a bod â 'synnwyr o le'. Ac eto, gall adnoddau a chapasiti amrywiol cymunedau effeithio ar allu pobl i gael mynediad at, defnyddio ac elwa ar natur (MacBride-Stewart 2019).

Mae preswylwyr yn nodi eu bod yn ymgysylltu'n weithredol gyda thirwedd y Parc Cenedlaethol, a bod ei rym a'i olygfeydd yn cael argraff arnynt. Awgryma canlyniadau'r ymchwil hon nad yw'r ffait bod rhai yng nghymuned Merthyr yn peidio â manteisio ar nodweddion y Parc Cenedlaethol yn gyffredinol. Fodd bynnag, mae rhwystrau ar lefel unigolion a chymunedau yn bodoli.

Canfyddiadau: Dealltwriaeth Arloesol o Les

Dyma brif ganfyddiadau'r ymchwil.

1. Lle Arbennig: Gwerth eiconig i bob cenhedlaeth

Caiff y Parc Cenedlaethol ei ddisgrifio'n lle arbennig i breswylwyr lleol.

Mae'r rhai sy'n ei ddefnyddio'n teimlo bod gan y Parc **werth symbolaidd, hanesyddol a diwylliannol. Trwy genedlaethau o ddefnydd a byw'n agos, mae'r Parc wedi dod i fod yn eiconig ac o grym bwys.** Mae'r Parc yn cysylltu profiadau, perthnasoedd, hanesion personol a theuluol ac atgofion. Yn hyn o beth, mae'n cyfrannu at synnwyr o beth mae'n ei olygu i ddod o Ferthyr, ac i fyw yno.

Mae gan y Parc hefyd bresenoldeb ffisegol a seicolegol, ac mewn sawl ffordd, credir bod Merthyr a PCBB yn agos iawn. Fodd bynnag, mae rhai'n 'cymryd yn ganiataol' pa mor arbennig ydyw.

2. Lle Deinamig ac Amlswyddogaethol

Cafodd y parc ei ddisgrifio yn **Ile deinamig ac amlswyddogaethol oedd yn cael ei ddefnyddio mewn ffyrdd gwahanol gan gymunedau, ar gyfer gweithgareddau amrywiol** o gerdded, i gelf, i wersylla gwylt. Mae'r lleoedd y mae pobl yn ymweld â nhw a'r gweithgareddau sydd ar gael yn amrywio yn ôl grwpiau lleol yn yr arolwg ymwelwyr.

Mae perthnasoedd cymdeithasol, cysylltiadau teuluol a gwybodaeth rhwng cenedlaethau (gan gynnwys rhannu ceir a gwybodaeth am leoedd i ymweld â nhw) yn cyfrannu at ddefnydd a gwybodaeth am y Parc gan y gymuned leol.

Roedd y gymuned yn awyddus i hyrwyddo'r Parc a'i godau ymddygiad, gan ddefnyddio ei gwybodaeth a'i phrofiadau.

3. Lle anhygrych, ac anghydraddoldeb 'gwyrdd'

Er gwaethaf ei werth a'i ddefnydd, cafodd y Parc hefyd ei nodi'n **Ile anhygrych i rai pobl**. Roedd tlodi trafnidiaeth, diffyg gwybodaeth neu gapasiti corfforol yn bethau oedd yn gwneud y Parc yn anhygrych.

Mae agosrwydd Merthyr at PCBB yn adlewyrchu **'anghydraddoldeb gwyrdd'**. Er y gall y Parc ddarparu **manteision iechyd** drwy ei olygfeydd godidog, anadlu aer 'pur' a chyfleoedd i fod yn actif mewn natur, cynigiwyd nad yw'r manteision hyn yn gwrthwneud effaith ehangach **bylchau mewn gwasanaethau iechyd a chymdeithasol eraill**, na'r heriau economaidd y mae cymunedau Merthyr yn eu hwynebu.

Mae dealltwriaeth well am les yn ein helpu i ddeall y rhwystrau a'r cyfleoedd i unigolion a'r gymuned.

Casgliad: Dealltwriaeth Well o Rhwystrau a Chyfleoedd ar gyfer Lles

Ar y cyfan, mae'r adroddiad hwn yn nodi'r amgylchedd positif y mae'r Parc yn ei ddarparu i iechyd unigolion. Mae hefyd yn nodi rhai o'r rhwystrau ar lefel unigolion a chymunedau sy'n cyfyngu ar fynediad a defnydd.

Mae manteision y Parc yn **cyd-fynd â heriau cymdeithasol-ddiwylliannol ac economaidd eraill** h.y. gall gwerthoedd lles sylweddol sy'n gysylltiedig â golygfeydd PCBB fod ochr yn ochr â thlodi hirsefydlog a/neu ddiffyg mynediad corfforol. Mae hyn yn arwain at hanesion amrywiol o ran manteision y Parc i'r gymuned leol. O ran Merthyr, dylid ystyried **anghydraddoldeb gwyrdd neu amgylcheddol** ochr yn ochr ag anghydraddoldebau cymdeithasol ac economaidd traddodiadol.

